

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2012 r.

Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Ilków

Protokolant: prot. sąd. Aleksandra Wąsiel

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2012 r. w Strzelcach Opolskich

na rozprawie

sprawy z wniosku I. G.

z udziałem K. W. (1)

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni I. G. i uczestnika postępowania K. W. (1), w skład którego wchodzi wyłącznie nakłady w wysokości 1.367,10 zł (jednego tysiąca trzystu sześćdziesięciu siedmiu złotych 10/100) poczynione z ich majątku wspólnego na majątek odrębny uczestnika postępowania K. W. (1) obejmujący prawo własności nieruchomości stanowiącej lokal mieszkalny położony w K., przy ul. (...), składający się z dwóch pokoi, kuchni, przedpokoju, łazienki o powierzchni użytkowej 37,61 m² oraz przynależną piwnicą nr (...) o powierzchni 3,80 m², z własnością którego związana jest współwłasność gruntu oraz współwłasność części wspólnych budynku objętych księgą wieczystą KW nr (...) w 429/10.000 częściach, dla której to nieruchomości Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) – o wartości nieruchomości 104.030 zł (sto cztery tysiące trzydzieści złotych);

II. oddalić wniosek o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym;

III. zasądzić od uczestnika postępowania K. W. (1) na rzecz wnioskodawczyni I. G. kwotę 683,55 zł (sześćset osiemdziesiąt trzy złote 55/100), tytułem spłaty jej udziału w nakładach z majątku wspólnego na opisany wyżej w pkt I majątek odrębny uczestnika postępowania, płatną w terminie 14-tu dni od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności;

IV. zasądzić od uczestnika wnioskodawczyni I. G. na rzecz uczestnika postępowania K. W. (1) kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego;

V. obciążyć w pozostałym zakresie kosztami postępowania strony w zakresie przez nie poniesionym.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni I. G. wniosła o dokonanie podziału majątku dorobkowego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania K. W. (1), w skład którego wchodzi prawo własności mieszkania położonego przy ulicy (...) w K., poprzez przyznanie prawa własności powyższego mieszkania o wartości 120.000 zł uczestnikowi postępowania z obowiązkiem

dokonania spłaty na rzecz wnioskodawczynie, a nadto wniosła o zasądzenie od uczestnika postępowania kosztów postępowania.

Uzasadniając wnioskodawczynie podniosła, iż zawarty między stronami związek małżeński został rozwiązany wyrokiem Sadu Okręgowego w Opolu z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie I RC 739/02, a strony w czasie trwania związku małżeńskiego nie miały zawartych żadnych umów majątkowych.

Wnioskodawczynie podniosła, iż wskazany sposób podziału majątku wynika z faktu, że mieszkanie stron zostało nabyte przez uczestnika postępowania w czasie trwania związku małżeńskiego, bez wskazania, iż zostało nabyte z majątku odrębnego uczestnika lub też, że zostało nabyte do tego majątku. Pieniądze natomiast pochodziły zarówno od wnioskodawczynie, jak i od uczestnika postępowania i były to pieniądze stanowiące ich wspólny małżeński majątek.

Uczestnik postępowania, w odpowiedzi na wniosek z dnia 6 września 2011 roku wskazał, iż nie widzi możliwości dokonania podziału zgodnie z wnioskiem, bowiem powyższy lokal mieszkalny nigdy nie wchodził w skład majątku wspólnego. Wniósł także o ustalenie nierównych udziałów.

Podniósł, iż wnioskodawczynie wyprowadziła się w dniu 1 czerwca 2001 roku z mieszkania stron zabierając samochód marki F. (...), dwie tapczanopółki ze stolami, pralkę, radio i gotówkę w kwocie 20.000 zł oraz 110 DEM. W tym czasie przebywał w Niemczech. Przyznał, że w dniu 7 kwietnia 1997 roku zakupił lokal mieszkalny od Zakładów (...) w K., którego najemcą był ojciec uczestnika postępowania za kwotę wskazaną w umowie sprzedaży.

Raty te nie były, jak twierdzi wnioskodawczynie, spłacane przez strony i nie pochodziły z majątku wspólnego. Raty te spłacał ojciec uczestnika, a spłacone zostały w pięć lat po rozwodzie stron. Nadto wnioskodawczynie podała błędną wartość lokalu, która zdaniem uczestnika wynosi 70.000,00 zł. Wg uczestnika w związku z wyprowadzeniem się wnioskodawczynie z mieszkania i zabraniem ruchomości oraz pieniędzy kwestia podziału majątku została zakończona.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Związek małżeński strony zawarły w dniu 15 lipca 1995 roku w K.. Akt małżeństwa jest zarejestrowany w Urzędzie Stanu Cywilnego w K. pod numerem (...).

Dowód:

- odpis aktu małżeństwa, k. 4 akt Sądu Okręgowego w Opolu o sygn. I RC 739/02;

L. W. będąc pracownikiem Zakładów (...) w K., zajmował lokal mieszkalny położony w K. przy ulicy (...). Był to lokal zakładowy. W lokalu tym wspólnie z nim zamieszkiwał uczestnik postępowania K. W. (1), a po zawarciu związku małżeńskiego także zamieszkała wnioskodawczynie.

Zgodnie z Regulaminem Sprzedaży Mieszkań Zakładowych Zakładów (...) w K. (dalej Regulamin) L. W. w oparciu o przepis pkt 3 Regulaminu miał możliwość jego wykupienia na warunkach preferencyjnych w ratach. Zgodnie z pkt. 3.1. Regulaminu nabywcą mieszkania może być wskazana przez najemcę dorosła osoba bliska najemcy, razem z nim zamieszkała, przy czym zgodnie z punktem 3.2. Regulaminu przez osobę najbliższą rozumie się osoby w rozumieniu art. 8 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 2 lipca 1994 roku o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. nr 105, poz. 509, z późn. zm.), tj. zstępnych, wstępnych, pełnoletnie rodzeństwo oraz osoba, która pozostawała faktycznie we wspólnym pożyciu z najemcą.

W związku z ww. przepisami L. W. jako nabywcę wskazał tylko i wyłącznie swojego syna K. W. (1), nie wskazując wnioskodawczynie I. G., wówczas I. W..

W dniu w dniu 7 kwietnia 1997 roku przed notariuszem I. B., w Kancelarii (...)w K.stawił się m.in. L. W.oraz K. W. (1). Powołując się m. in. na powyższy Regulamin pomiędzy K. W. (1)a Zakładami (...)w K.zawarto umowę sprzedaży na odrębną własność lokalu mieszkalnego nr (...), położonego przy ul. (...)w K., na trzecim piętrze, składającego się z

dwóch pokoi, kuchni, łazienki, przedpokoju z przynależną piwnicą nr (...) o powierzchni użytkowej 37,61 m² za cenę 3.721 zł. L. W., jako najemca lokalu, nie zgłosił zastrzeżeń, co do nabycia lokalu przez swego syna.

Nabywca lokalu uiścił na rzecz sprzedającego kwotę 372,10 zł, a pozostała kwota miała być rozłożona na 120 miesięcznych równych rat płatnych w kwocie 27,90 zł każda. Tytułem zabezpieczenia ustanowiono hipotekę w wysokości 3.348,90 zł na rzecz Zakładów (...) w K..

W akcie notarialnym nie wskazano z jakiego majątku pochodzą środki wpłacone przez uczestnika postępowania, ani do jakiego majątku mieszkanie zostało nabyte.

Dowody:

- umowa sprzedaży akt notarialny Rep. A nr 2181/1997, k. 1-3 akt księgi wieczystej KW nr (...);
- Regulamin Sprzedaży Mieszkań Zakładowych Zakładów (...) w K., k. 119-120;

W wykonaniu wniosku zawartego w powyższym akcie notarialnym w dniu 9 grudnia 1998 roku z księgi wieczystej KW nr (...) wyodrębniono lokal mieszkalny nr (...), położony przy ul. (...) w K., o powierzchni użytkowej 37,61 m² i urządzono dla niego księgę wieczystą KW nr (...). Jako właściciela lokalu wpisano K. W. (1). Z własnością lokalu związane jest prawo wieczystego użytkowania terenu do dnia 5 grudnia 2089 roku oraz prawo współwłasności części wspólnych budynku objętych księgą wieczystą nr (...) w 429/10000 częściach.

W dziale IV powyższej księgi wieczystej została wpisana hipoteka w wysokości 3.348,90 zł na rzecz Zakładów (...) w K..

Wierzyciel hipoteczny w piśmie z dnia 5 kwietnia 2007 roku zezwolił na wykreślenie powyższej hipoteki, bowiem należność objęta hipoteką została w całości uregulowana w dniu 31 marca 2007 roku.

Oprócz wniosku o wykreślenie powyższej hipoteki, po założeniu księgi wieczystej nr (...) nie wpłynął do niej żaden inny wniosek.

Dowód:

- akta księgi wieczystej KW nr (...)

I. G., wówczas I. W., zamieszkiwała w lokalu przy ul. (...) wraz z K. W. (1). L. W. zamieszkiwał wtedy gdzie indziej, a w tym mieszkaniu był tylko zameldowany.

W 1999 roku ojciec K. W. (1) wraz z wnioskodawczynią, za wiedzą uczestnika, zawarli umowę pożyczki na kwotę 10.000,00 zł. Kwotę tą wnioskodawczyni częściowo przeznaczyła na swoje potrzeby, a częściowo na potrzeby rodziny. Z tych pieniędzy uczestnik postępowania otrzymał 1.700 zł na pokrycie kosztów wyjazdu do Niemiec. Została ona częściowo spłacona przez wnioskodawczynię, a w większości spłacona przez L. W. już po rozwodzie stron i po opuszczeniu mieszkania w K. przez wnioskodawczynię.

W związku z uzależnieniem od hazardu uczestnik postępowania uczęszczał na wizyty do psychologa, ale po 2 miesiącach ich zaprzestał. Do domu stron przychodzili różni ludzie po pieniądze, dlatego też aby spłacić długi wyjechał on na zachód.

Małoletnia córka stron zachorowała na raka, uczestnik wrócił wtedy z Niemiec, ale tylko na tydzień. Przez 2 lata leczenia córki wnioskodawczyni była na chorobowym ponieważ nie mogła być jednocześnie w pracy i w klinice we W.. W tym czasie uczestnik przysyłał pieniądze, ale one nie wystarczały.

Dowody:

- zeznania świadka L. W. k. 38-39;

- zeznania uczestnika postępowania k. 39;

- zeznania wnioskodawczyni 121-122;

W dniu 01 czerwca 2001 r. K. W. (1), gdy wnioskodawczyni uprzedziła, że ma zamiar się wyprowadzić i go zostawić zaczął grozić jej śmiercią, a także zaczął bić ją po twarzy, popychał na ścianę oraz ciągnął za włosy.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich w sprawie II K 376/01 u z dnia 30 października 2001 r. K. W. (1) został skazany na łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze ośmiu miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby trzech lat oraz został oddany pod dozór kuratora sądowego.

Dowód:

- wyrok Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich z dnia 30 października 2001 r., k. 83 akt sprawy sygn. II K 376/01 u;

Po ww. zdarzeniu, tj. w dniu 01 czerwca 2001 r., I. G., wówczas I. W., wyprowadziła się z mieszkania, a było to podczas nieobecności uczestnika, kiedy został zabrany przez Policję. Wnioskodawczyni zabrała wtedy kilka rzeczy dziecka, drobne rzeczy osobiste oraz pralkę. Pomagała jej sąsiadka, która część rzeczy osobistych i pralkę wzięła na przechowanie. Wnioskodawczyni wzięła ze sobą także samochód osobowy marki F. (...), który był prezentem dla niej od jej rodziców.

Oplaty za korzystanie z lokalu i inne bieżące opłaty były uiszczane z majątku wspólnego stron od dnia małżeństwa do dnia 01 czerwca 2001 r., natomiast spłaty w kwotach po 27,90 zł były potrącane z wynagrodzenia L. W.. Sumy uiszczone na poczet ww. spłat były zwracane L. W. przez strony.

Od chwili wyprowadzenia się wnioskodawczyni z lokalu wszelkie opłaty za mieszkanie ponosił K. W. (1), przy czym w momencie nieobecności syna w związku z pracą za granicą, jak i po powstaniu zaległości, kwoty należne za lokal mieszkalny uiszczał L. W..

Od chwili wyprowadzenia się wnioskodawczyni z mieszkania, zostały w nim wymienione jedynie okna z pieniędzy ojca uczestnika postępowania L. W..

W skład majątku stron wchodziła pralka którą zabrała wnioskodawczyni w chwili opuszczenia mieszkania, narożnik, który w nim został i inne drobne rzeczy, które zostały. Rzeczy pozostawione w mieszkaniu uległy zniszczeniu, bądź zużyciu.

Dowody:

- zeznania świadka L. W., k. 38-39;

- zeznania uczestnika postępowania, k. 39;

- zeznania wnioskodawczyni, k. 121-122;

W trakcie trwania małżeństwa K. W. (1) podejmował pracę za granicą wyjeżdżając na kilkutygodniowe okresy. Pieniądze zarobione przez uczestnika były wysyłane na konto dewizowe nr (...)DEM, z którego podjęto kwotę 1.060 DM, a także przywożone były do mieszkania, gdzie oddawane były żonie.

Uczestnik postępowania wymeldował wnioskodawczynię z mieszkania wraz z córką po wyprowadzeniu się ich z mieszkania.

Dowody:

- zeznania świadka L. W. k. 38-39;

- zeznania uczestnika postępowania, k. 39;

- zeznania wnioskodawczyni, k. 121-122;

Małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie I RC 739/02. Władza rodzicielska nad K. W. (2) została powierzona wnioskodawczyni. W sprawie nie orzeczono o sposobie korzystania z mieszkania.

W sprawie rozwodowej strony zgodnie oświadczyły, że mieszkanie położone w K., przy ul. (...) należy do K. W. (1).

W okresie poprzedzającym rozwód zarobki stron przedstawiały się następująco: wnioskodawczyni uzyskiwała średni miesięczny dochód w kwocie 738,28 zł miesięcznie, natomiast uczestnik postępowania w kwocie około 750 zł miesięcznie.

Dowody:

- wyrok Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 16 lipca 2002 roku w sprawie I RC 739/02 k. 5;
- zaświadczenie z dnia 7 lipca 2002 r., k. 24 akt sprawy I RC 739/02;
- zaświadczenie z dnia 12 lipca 2002 r., k. 26 akt sprawy I RC 739/02;
- akta sprawy I RC 739/02;

Zgodnie z opinią biegłego sądowego wartość prawa własności lokalu mieszkalnego o powierzchni użytkowej 37,61 m² położonego w K. przy ulicy (...) wynosi 104.030 zł, zaś wartość nakładów poniesionych po dniu 16 lipca 2002 roku przez K. W. (1) na wymianę okien w lokalu i wymianę piecyka gazowego w łazience wyniósł 6.750 zł.

Wartość lokalu w przeliczeniu na 1 m² powierzchni wynosi 2.766 zł.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego, k. 54-75;

Sąd zważył, co następuje:

Celem niniejszego postępowania było dokonanie podziału majątku wspólnego stron po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej.

Bezspornym w niniejszym postępowaniu było, iż w czasie trwania małżeństwa strony pozostawały w ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej, opartej na art. 31 i kolejnych kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Spornym był przede wszystkim skład majątku wspólnego stron, czy wchodziło w jego skład mieszkanie położone w K. przy ul. (...). Sporna była także kwestia nierównych udziałów, a także kwestia ewentualnych nakładów z majątków wspólnego na majątek odrębny stron.

Ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o dokumenty przedłożone przez strony postępowania, zeznania świadka oraz opinii niezależnego eksperta, jednocześnie mając na uwadze zeznania wnioskodawczyni oraz uczestnika postępowania, którym dano wiarę w zakresie, w którym nie odbiegały one od siebie. Pomocnicze także były akta sprawy tut. Sądu o sygn. II K 376/01, akta Sądu Okręgowego w Opolu w sprawie sygn. I RC 739/02, a także treść akt księgi wieczystej nr (...) prowadzonej w tut. Sądzie.

Nie ujawniono żadnych okoliczności podważających wiarygodność dokumentów złożonych przez strony.

Odnośnie zeznań wnioskodawczyni co do umiejscowienia prawa własności mieszkania w majątku wspólnym Sąd nie dał im wiary, bowiem sprzeciwiały się im nie tylko treść księgi wieczystej, treść aktu notarialnego, ale i wcześniejsze stanowisko wnioskodawczyni przedstawione podczas sprawy rozwodowej, gdzie wyraźnie wskazała, że mieszkanie należało tylko i wyłącznie do jej męża. Co prawda dokonanie podziału majątku wspólnego nie jest ograniczone żadnym

terminem, lecz sam upływ czasu pomiędzy sprawą rozwodową, a niniejszą – niemalże 10 lat, także skutecznie obalają twierdzenia wnioskodawczyni w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę fakt, iż rozwód stron został orzeczony w dniu 16 lipca 2002 r. sąd mając na uwadze art. 5 ust 5 pkt 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 r., Nr 162, poz. 1691) stanowiącego, że przepisy obowiązujące dotychczas stosuje się do podziału majątku wspólnego małżonków i do zwrotu wydatków i nakładów dokonanych z majątku wspólnego na majątek osobisty lub z majątku osobistego na majątek wspólny, jeżeli wspólność majątkowa ustała przed wejściem ustawy w życie, w przedmiotowej sprawie stosował powołane poniżej przepisy w ich dotychczasowym brzmieniu, tj. w brzmieniu nie zmienionym ww. ustawą i dalszymi zmianami (w dalszej części uzasadnienia k.r.o., co oznacza przepisy kodeksu sprzed ww. nowelizacji).

Zgodnie zatem z art. 31 k.r.o. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca ich dorobek (wspólność ustawowa). Przedmioty majątkowe nie objęte wspólnością stanowią majątek odrębny każdego z małżonków.

Zaś zgodnie z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c. skład i wartość majątku dorobkowego ustala Sąd. W tej materii nie bez znaczenia jest ewentualne zgodne stanowisko stron, co do składu i wartości majątku dorobkowego, a także, co do sposobu podziału tego majątku albowiem stanowisko to winno być dla Sądu wiążące, a to po myśli dyspozycji art. 622 § 2 k.p.c., zgodnie z którym, gdy wszyscy współwłaściciele złożą zgodny wniosek, co do sposobu zniesienia współwłasności Sąd wyda postanowienie odpowiadające treści wniosku, a projekt podziału nie sprzeciwia się prawu, ani zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych.

W niniejszym postępowaniu strony ani nie były zgodne co do składu ich majątku wspólnego, ani w zakresie sposobu podziału swego majątku.

Zgodnie z art. 36 k.r.o. oboje małżonkowie są obowiązani współdziałać w zarządzie majątkiem wspólnym (§1), każdy z małżonków może wykonywać samodzielnie zarząd majątkiem wspólnym; do dokonania czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu potrzebna jest zgoda drugiego małżonka wyrażona w formie wymaganej dla danej czynności prawnej (§2).

Stosownie do treści art. 37 k.r.o. ważność umowy, która została zawarta przez jednego z małżonków bez wymaganej zgody drugiego, zależy od potwierdzenia umowy przez drugiego małżonka (§1); jednostronna czynność prawna dokonana bez wymaganej zgody drugiego małżonka jest nieważna (§3).

Kodeks rodzinny i opiekuńczy wprowadza, jako podstawowy w stosunkach majątkowych małżeńskich, ustrój wspólności ustawowej. Ustrój ten powstaje z mocy prawa z chwilą zawarcia związku małżeńskiego i obejmuje dorobek obojga małżonków. Wspólność dorobku małżonków została ukształtowana jako wspólność łączna. Do istotnych cech ustroju wspólności majątkowej należy przede wszystkim brak określenia udziałów małżonków zarówno w ogólnej masie majątkowej, jak i w poszczególnych przedmiotach, a w ślad za tym niemożności rozporządzania przez małżonka swymi nie określonymi prawami w tej wspólności, jak również niemożności żądania podziału dorobku objętego wspólnością. Dorobkiem małżonków są wszelkie przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności majątkowej przez oboje małżonków lub jedno z nich, chyba że stosownie do postanowień zawartych w treści art. 33 k.r.o. stanowią one majątek odrębny każdego z nich. W świetle takich unormowań wspólność ustawowa rozciąga się z mocy samego prawa zarówno na rzeczy, jak i inne prawa majątkowe nabyte w czasie jej obowiązywania, niezależnie od tego, czy nabycie nastąpiło na nazwisko obojga małżonków, czy jednego z nich oraz czy transakcji dokonali oboje, czy tylko jedno z małżonków. W związku z tym bardzo istotne w niniejszej sprawie jest rozważenie unormowań dotyczących zarządu majątkiem wspólnym małżonków. Przez pojęcie „zarząd” należy rozumieć podejmowania wszelkiego rodzaju czynności i wydawanie dyspozycji dotyczących składników majątku wspólnego. Wśród tych czynności wyróżnia się: czynności faktyczne, czynności prawne zarówno rozporządzające, jak i zobowiązujące, a także czynności dokonywane przed sądami i innymi organami państwowymi. W każdym bądź razie przez pojęcie „zarząd majątkiem” należy rozumieć zarówno zwykły zarząd, jak i czynności przekraczające

zwykły zarząd. Z treści powołanego przepisu art. 36 k.r.o., normującego zarząd majątkiem wspólnym, można wyprowadzić trzy zasady: obowiązek współdziałania małżonków w zarządzie majątkiem wspólnym, prawo każdego z małżonków do samodzielnego zarządu majątkiem wspólnym, wymóg zgody współmałżonka na dokonanie czynności przekraczających zwykły zarząd. Przepis art. 36 § 2 k.r.o. ustanawia dla każdego z małżonków uprawnienie do dokonywania z osobami trzecimi czynności zarządu majątkiem wspólnym. W ramach tego uprawnienia małżonek działa samodzielnie, a więc w imieniu własnym, ale ze skutkiem względem małżonka. Wynika z niego również, że do dokonania czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu potrzebna jest zgoda drugiego małżonka wyrażona w formie wymaganej dla danej czynności prawnej. Ważność umowy przekraczającej zakres zwykłego zarządu zależy od potwierdzenia jej przez współmałżonka, który jednak nie staje się przez to stroną tej umowy.

Nabycie przez jednego z małżonków własności nieruchomości, czy innych praw majątkowych, mieszczą się z reguły w ramach czynności zwykłego zarządu, bowiem nabycie nieruchomości, czy innego prawa majątkowego, nawet odpłatnie prowadzi do powiększenia majątku wspólnego, a nie do jego uszczuplenia. W sytuacjach tych odpada cel ochronny z art. 36 § 2 k.r.o., skutek bowiem następuje z mocy samego prawa. Zgody współmałżonka wymaga natomiast obciążenie nabywanej nieruchomości ograniczonymi prawami rzeczowymi, bowiem mimo powiększenia majątku wspólnego następuje jednocześnie jego obciążenie, co bez wątpienia stanowi czynność przekraczającą zwykły zarząd (tak m. in. w uchwale SN z dnia 16 marca 1995 roku w sprawie III CZP 9/95).

Przedkładając powyższe rozważania na realia przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż bez wątpienia w trakcie trwania związku małżeńskiego stron nastąpiło nabycie prawa własności nieruchomości. W akcie notarialnym brak jest wskazania czy stający do aktu notarialnego K. W. (1) był w związku małżeńskim, z jakiego majątku pochodzą środki przeznaczone na nabycie mieszkania i wreszcie do jakiego majątku nabyte prawo ma wejść. Co do zasady biorąc pod uwagę wstęp powyższych rozważań wspólność ustawowa powinna rozciągnąć się z mocy samego prawa na rzeczy nabyte w czasie jej obowiązywania, niezależnie od tego, czy nabycie nastąpiło na nazwisko obojga małżonków, czy jednego z nich oraz czy transakcji dokonali oboje, czy tylko jedno z małżonków. Jednakże nie należy pomijać faktu, iż nabywana nieruchomość została obciążona hipoteką na poczet spłaty pozostałej części ceny sprzedaży. Bez wątpienia ustanowienie hipoteki stanowi obciążenie nieruchomości, stąd biorąc pod uwagę jej kwotę: 3.348,90 zł, zarobki stron w tamtym okresie: po około 750 zł (czterokrotność ustanowionego zabezpieczenia), ziszcila się przesłanka warunkująca konieczność uzyskania zgody drugiego małżonka, w przypadku, gdyby ww. składnik majątkowy był nabywany faktycznie do majątku wspólnego. Skoro takiej zgody nie było, ani przy zawieraniu umowy, ani po niej, w postaci potwierdzenia czynności przez drugiego współmałżonka, stwierdzić należy, iż mieszkanie położone w K. przy ul. (...), zostało nabyte do majątku odrębnego uczestnika postępowania (wg ówczesnie obowiązujących przepisów).

Nie należy pomijać również faktu, iż nabycie lokalu nastąpiło w wykonaniu i na podstawie m. in. Regulaminu Sprzedaży Mieszkań Zakładowych Zakładów (...) w K.. Jego treść w powiązaniu z wówczas obowiązującą Ustawą z dnia 2 lipca 1994 roku o najmie lokali i dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. nr 105, poz. 509, z późn. zm.), każe wskazać, iż w przypadku, gdyby do aktu stawała także wnioskodawczyni do nabycia ww. lokalu na preferencyjnych warunkach by nie doszło. Mieszkanie to, będące mieszkaniem zakładowym, do momentu sprzedaży wynajmował L. W.. Mogło być one sprzedane zstępnemu, wstępnemu, pełnoletniemu rodzeństwu oraz osobie, która pozostawała faktycznie we wspólnym pożyciu małżeńskim z najemcą, mieszkającą z nim stale, pod warunkiem wskazania danej osoby przez najemcę. Tym samym I. G. (wówczas W.) wykluczona była z kręgu osób bliskich w rozumieniu powołanej w regulaminie ustawy, mimo że była w tym okresie żoną uczestnika postępowania.

Co prawda przy hipotetycznym założeniu, iż nabycie tej nieruchomości do majątku wspólnego z jednoczesnym jej obciążeniem nastąpiło bez zgody drugiego współmałżonka, to powinno być ono dotknięte sankcją nieważności od samego początku, jednakże przyjęcie tego założenia byłoby sprzeczne z zasadą pewnością co do prawa, zasadą stabilności stanu prawnego, a taka okoliczność biorąc pod uwagę domniemania wynikające z rangi wpisu w księdze wieczystej uregulowanych w art. 3 (domniemania wynikające z wpisu) i art. 5 (rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych) ustawy o księgach wieczystych i hipotece, byłaby wielce niepożądana.

Sąd przy ocenie niniejszej sprawy oparł się pomocniczo na Orzeczeniu Sądu Najwyższego, z dnia 11 września 1961 roku w sprawie I CR 932/60, które w dalszym ciągu zachowuje swoją aktualność, wedle którego domniemania określonego w art. 18 § 1 prawa rzeczowego (obecny art. 3 ustawy o księgach wieczystych i hipotece), mówiącego o tym, że prawo jawne z księgi wieczyste jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym nie może podważyć okoliczność, że osoba wpisana do księgi wieczyste jako właściciel nieruchomości pozostaje w związku małżeńskim. W tym względzie, jeżeli prawo własności nieruchomości, stanowiącej przedmiot majątku wspólnego małżonków, jest wpisane do księgi wieczyste jako należące wyłącznie do jednego z nich, zaniedbanie przez współwłaściciela ewentualnego usunięcia niezgodności między stanem jawnym z księgi wieczyste, a rzeczywistym stanem prawnym powoduje, że nieruchomość ta jest traktowana jako wyłączna własność drugiego małżonka.

Mając na uwadze ww. założenia w ocenie Sądu podjęte przez wnioskodawczynię próby wykazania, że nabycie mieszkania nastąpiło na rzecz ich majątku wspólnego, okazały się niewystarczające. Przede wszystkim wnioskodawczyni nie podjęła żadnych kroków zmierzających choćby do sprawdzenia stanu księgi wieczyste lokalu mieszkalnego, by w ten sposób uzyskać wiedzę o właścicielu mieszkania. Ponadto twierdzenia wnioskodawczyni w przedmiotowej sprawie nijak się mają do jej twierdzeń ze sprawy rozwodowej, gdzie wprost wskazała, że mieszkanie należy tylko i wyłącznie do męża. Także niniejsze postępowanie nie wykazało, że jest inaczej.

Sąd, na bazie zebranego materiału dowodowego, wspierając się powyższymi twierdzeniami, nie znalazł także podstaw do przyjęcia, że lokal mieszkalny w K. przy ulicy (...) został nabyty do majątku wspólnego stron postępowania.

Tym samym skoro wnioskodawczyni nie wykazała w sprawie, że lokal mieszkalny został nabyty do ich majątku wspólnego oraz biorąc pod uwagę fakt, iż nie udowodniono, aby w skład majątku wspólnego stron wchodziły inne przedmioty majątkowe należało rozstrzygnąć o ewentualnych nakładach stron z majątku wspólnego na majątek odrębny.

Art. 45 § 1 k.r.o. stanowi, że każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek odrębny; może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swego majątku odrębnego na majątek wspólny; zwrotu dokonywa się przy podziale majątku wspólnego; jednakże sąd może nakazać wcześniejszy zwrot, jeżeli wymaga tego dobro rodziny.

W przedmiotowej sprawie spłata pozostałej części ceny nabycia lokalu była potrącana z wynagrodzenia L. W., w wysokości 27,90 zł miesięcznie. Co wykazało postępowanie, kwoty te, mimo że były niewielkie, były zwracane przez strony na rzecz ojca i teścia. Co prawda strony nie były w stanie dokładnie określić kiedy, ile i z czyich pieniędzy były te kwoty zwracane, lecz biorąc pod uwagę treść art. 32 § 2 k.r.o. stanowiącego, że w szczególności dorobek małżonków stanowią pobrane wynagrodzenie za pracę oraz inne usługi świadczone osobiście przez któregokolwiek z małżonków, Sąd stanął na stanowisku, że środki te były zwracane L. W. z majątku wspólnego stron. Skoro pochodziły z majątku wspólnego celem zwrotu spłaty rat za mieszkanie należące wyłącznie do K. W. (1) stanowią niewątpliwie nakłady o jakich mowa w przepisie art. 45 § 1 k.r.o.

Za początkową datę, od której uiszczano raty należy przyjąć kwiecień 1997 r. Co do terminu końcowego zdaniem Sądu należy przyjąć maj 2001 r. Co prawda rozwód stron orzeczono 16 lipca 2002 r., ale wnioskodawczyni wyprowadził się od uczestnika postępowania w dniu 01 czerwca 2001 r., nie powracając już do uczestnika postępowania, zaprzestała jakichkolwiek kontaktów z mężem, nastąpiła tym samym separacja faktyczna stron, każda z nich od tego dnia żyła na własną rękę. W ww. okresie zostało uiszczonych 49 rat w łącznej kwocie 1.367,10 zł, co odpowiada sumie, jaką strony z majątku wspólnego uiszczyły na rzecz majątku odrębnego uczestnika postępowania.

Na rozprawie w dniu 24 listopada 2011 r. złożony został wniosek o ustalenie nierównych udziałów tym samym, biorąc pod uwagę konieczność rozliczenia nakładów, do rozstrzygnięcia Sądu pozostała także i ta kwestia.

Art. 43 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowi m. in., że oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym, a z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku.

Te ważne powody dotyczą oceny i kwalifikacji zachowania drugiego małżonka oraz spowodowanych przez niego takich stanów rzeczy, które stanowią przyczynę niższej wartości majątku wspólnego niż ta, która wystąpiłaby, gdyby postępował właściwie. Chodzi tutaj przede wszystkim o nieprawidłowe, rażące lub uporczywe nie przyczynianie się do zwiększania majątku wspólnego, pomimo posiadanych możliwości zdrowotnych i zarobkowych. Z drugiej jednak strony nieprawidłowe postępowanie polegać może na rażącym i odbiegającym od obiektywnych wzorców braku staranności o zachowanie istniejącej już substancji majątku wspólnego.

Przy ocenie istnienia „ważnych powodów” w rozumieniu art. 43 k.r.o. należy mieć na uwadze całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciężących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli (postanowienie SN z dnia 5 października 1974 r., III CRN 190/74, LEX nr 7598). Ocena ważnych powodów musi być zatem kompleksowa, ponieważ częściowe tylko negatywne postępowanie może być skutecznie skompensowane inną, pozytywną formą aktywności, kształtującą majątek wspólny.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż argumentacja stron w tym zakresie nie wykazała ziszczenia się któregokolwiek z tych warunków. Ani wnioskodawczyni, ani uczestnik postępowania nie wykazali, żeby strona przeciwna zarobione pieniądze traciła bez nie przekazywała ich na rzecz rodziny. Nie przedstawiono, żeby uczestnik postępowania w zdecydowanej części przeznaczył je np. na alkohol, czy też hazard. Hipotetyczne założenie, że wnioskodawczyni zarabiała mniej, albo też twierdzenia uczestnika postępowania, że nie wniosła ona nic do majątku małżonków, nie mogą świadczyć o ustaleniu nierównych udziałów, tym bardziej, że to wnioskodawczyni zajmowała się wychowywaniem dziecka stron.

Mając powyższe na względzie zdaniem Sądu w sprawie nie zaistniały przesłanki w postaci takich kwalifikacji zachowania drugiego małżonka oraz spowodowanych przez niego takich stanów rzeczy, które stanowiłyby przyczynę niższej wartości majątku wspólnego niż ta, która wystąpiłaby, gdyby postępował właściwie. W ocenie Sądu nie wykazano nieprawidłowego, czy też uporczywego nie przyczyniania się do zwiększania majątku wspólnego.

Sąd przyjął, iż w okolicznościach sprawy nie ma podstaw do przyjęcia, że zachodzą ważne powody w rozumieniu art. 43 § 2 k.r.o., które stanowią niezbędną przesłankę ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, a tym samym nie zaistniały powody uzasadniające ograniczenie ustawowego uprawnienia stron.

W tym stanie rzeczy, przyjmując, iż udziały stron w majątku były równe, należało zasądzić od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni połowę z obliczonej kwoty 1.367,10 zł, co odpowiada połowie udziału wnioskodawczyni w majątku wspólnym, stąd orzeczono jak w pkt II postanowienia.

Sąd jednocześnie przyjął, na podstawie art. 212 § 3 k.c., iż termin do zapłaty wyznaczony jako do 14 dni od uprawomocnienia się orzeczenia będzie wystarczający dla uczestnika postępowania do zapłaty tej kwoty na rzecz wnioskodawczyni, biorąc także pod uwagę przede wszystkim interes wnioskodawczyni w tym, by nie odwlekać w czasie możliwości uzyskania tej kwoty.

Orzeczenie o kosztach postępowania uzasadnia przepis art. 520 k.p.c.

W postępowaniu nieprocesowym co prawda nie ma „pojedyńku” dwóch przeciwstawnych stron, dlatego też nie można mówić o przegrywającym, który powinien zwrócić koszty postępowania wygrywającemu. Przeciwnie, z treści całego przepisu art. 520 k.p.c. wynika, że ustawodawca zakłada, iż w zasadzie uczestnicy postępowania są w tym samym stopniu zainteresowani jego wynikiem, a orzeczenie sądu udziela ochrony prawnej każdemu z nich. Dlatego ten, kto

poniósł koszty sądowe lub koszty zastępstwa procesowego, nie uzyska zwrotu wydanych kwot od innego uczestnika, lecz także nie jest obowiązany do zwracania kosztów poniesionych przez innego uczestnika.

W orzecznictwie podnosi się natomiast, iż w trybie nieprocesowym dopuszczalne jest orzekanie o kosztach postępowania w ten sposób, że zostaną one stosunkowo rozdzielone, albo jedna ze stron zostanie nimi obciążona (art. 520 § 2 i 3 k.p.c.). Takie rozstrzygnięcie jest jednakże wyjątkiem od zasady i jego zastosowanie wymaga wykazania, że wystąpiły okoliczności je uzasadniające.

Zasada przewidziana art. 520 § 1 k.p.c. jest nienaruszalna wtedy, gdy uczestnicy są w równym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania lub - mimo braku tej równości - ich interesy są wspólne.

W niniejszej sprawie między stronami postępowania ewidentnie zaistniał spór, który przejawiał się co do kwestii ustalenia komu przysługiwało prawo własności lokalu mieszkalnego, bowiem uczestnik podnosił, iż jest to jego wyłączna własność, natomiast wnioskodawczyni, iż jest to majątek wspólny.

Z tego też powodu Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania normy mówiącej o obciążeniu stron kosztami, które ponieśli we własnym zakresie, głównie w zakresie kosztów zastępstwa procesowego uznając, iż wnioskodawczyni, której twierdzenia zostały skutecznie obalone twierdzeniami przeciwnej strony faktycznie przegrała spór, powinna zwrócić te koszty uczestnikowi postępowania oczywiście odmiennie zainteresowanemu wynikiem tego postępowania.

Wysokości zasądzonej kwoty 3.600 zł, którą zobowiązana jest wnioskodawczyni uiścić na rzecz uczestnika postępowania uzasadnia treść § 6a ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1348 z późn. zm.), zgodnie z którym stawki minimalne wynoszą w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego o podział majątku wspólnego między małżonkami - stawkę obliczoną na podstawie § 6 od wartości udziału. W związku z tym, że wartość prawa własności lokalu mieszkalnego wynosi 104.030 zł, przy jednoczesnym przyjęciu, iż udziały stron w majątku były równe, a także mając na uwadze treść wniosku, w którym wnioskodawczyni żądała spłaty połowy udziału, co biorąc pod uwagę wartość nieruchomości, uzasadnia zastosowanie § 6 pkt 6 powyższego rozporządzenia.

W stosunku do pozostałych kosztów tj. uiszczonych sum na poczet wynagrodzenia biegłego, a także opłaty sądowej oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa zdaniem Sądu zastosowanie ma art. 520 § 1 k.p.c., bowiem obie strony nie były zgodne co do wartości lokalu, obie wnosiły o powołanie biegłego w niniejszej sprawie, a inicjatorem przedmiotowego postępowania była wnioskodawczyni, której twierdzenia zostały obalone.

Wobec powyższego, na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.